

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ

Lumq bah/ หริ่ม บอง
ขับเลือดลม เป็นยาบำรุง รักษา-ยับยั้ง
มะเร็ง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ใช้เถาและเปลือก ต้มกิน
บนภูเขาสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Lawl byuq sav/ ล้อ บู่ ชะ
ทาแผลสด
ใช้ใบและต้น ต้มกิน
บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Lawl coel/ ล้อ เชื้อ
แก้มะเร็ง ถูกไฟลวก ยาระบายท้อง
ใช้ลำต้น บดเปลือก
ป่าห้วยคา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Lawl qumq shahq ma yeuv leuv/
ล้อขี้ม่อสงมา เขอะเรอะ
แก้พิษงูกัด อัมพาต
ใช้ใบ
ตามหุบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Lavq cehl al bawl/ หละแซ้อ้าบ้อ
ม้ามโต
ใช้เปลือก ต้มกิน
บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Lavq boel/ หละเป้ว
สรรพคุณ	แก้ไฟลวก หรือถูกเผา
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ บดแล้วทา
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Mehl tsuivq shuil/ แม่จี่ ชย้อ [ขมิ้น]
สรรพคุณ	แก้ปวดท้อง ใช้ในพิธีกรรม เป็นอาหาร
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้รากแงะ บดผสมกิน
ถิ่นที่อยู่	พื้นที่สูงในหมู่บ้านทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Mal miq / มะ หมี [ขนุน]
สรรพคุณ	ช่วยเพิ่มน้ำนมสำหรับสตรีที่มีน้ำนมน้อย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผลและราก ต้มกินและดื่ม
ถิ่นที่อยู่	พบทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Mil hiq jav ghaq/ มีฮี่ นยะ กล้วย
สรรพคุณ	ทดสอบไข้มาลาเรีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Myahq ma/ มย่อง มา
สรรพคุณ	แก้ท้องเสีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	ใต้ร่มไม้ชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Mil cehl mi deuv/ มีแซ่ มีเคื้อะ
สรรพคุณ	ห้ามเลือด กระจุกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Muil zaq/ มีฮ่า
สรรพคุณ	แก้ปวด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Muil luivq qaq/ มีฮลืซ่า [ดิหมี]
สรรพคุณ	ลดไข้
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Mal qeu yawl/ ม้าเคอฮื้อ [มะเขือแจ้]
สรรพคุณ	บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล
ถิ่นที่อยู่	ตามรอบหมู่บ้าน

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Miq suq/ หมี่ซู่ [ไม้เกี้ยว]
สรรพคุณ	รักษาอาการกระจุกหัก งามัวด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ต้น
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Miq coeq pav/ หมี่เฉ่ว ปะ
สรรพคุณ	แก้ไอ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Myahq/ มย่อง [อ้อยแสนสวน]
สรรพคุณ	แก้คัน (หิด)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้รากและใบ
ถิ่นที่อยู่	ใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Mehl cavq/ แม่ จะ
สรรพคุณ	แก้ไข้ตัวร้อน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Nga nel/ งา เน้
สรรพคุณ	สกัดอาการเจ็บร้อนจากถูกกระสุน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ลำต้นและยาง
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขาที่ขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Nga puil/ งา พื้อ
สรรพคุณ	รักษาอาการถูกไฟเผา ถูกกระสุนปืน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ยาง
ถิ่นที่อยู่	ตามไหล่เขาที่ขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Nehvq numq siq/ แหนะ นุ่มลี
[หนวดเสือ]
สรรพคุณ ขับปัสสาวะ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้ราก คั้นกิน
ถิ่นที่อยู่ บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Nehq miq yaw huiq al bawl/
แหนะหมี ยอฮื้อ อ้าบ้อ
[กาสามปีกน้อย]
สรรพคุณ แก้งูสวัด ริดสีดวงทวาร
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้ใบ
ถิ่นที่อยู่ บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Nych jahl cil dawvq nav/
แนย จ้องจีเคาะ นะ [ม้ากระต๊อบโรง]
สรรพคุณ บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้เถา ดองยากิน
ถิ่นที่อยู่ ดิดยู่ตามต้นไม้

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Nehvq miq guil/ แหนะหมี กือ/
[ก้องแถบเขียว]
สรรพคุณ แก้งูสวัด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้ใบ
ถิ่นที่อยู่ ห้วยไร่ปลายนา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Ni cehv/ นิ แจะ
สรรพคุณ ช่วยห้ามเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใ้ใบ บดแล้วทา
ถิ่นที่อยู่ บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Nahl ma nal ghum/ น้อง มา น้ำ กุ่ม
สรรพคุณ	เป็นยานอนหลับ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ยอดใบ
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

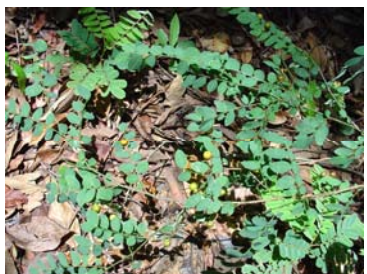
ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Nyoq ma coel byehl/ โนย๋ มา เชว แบ๊ย [ผาแป้ง]
สรรพคุณ	แก้หมัน บำรุงร่างกาย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Nyoq sav/ โหนย๋ สะ [หมาหวดเหล้า]
สรรพคุณ	แก้กระดูกหัก แก้อักเสบ บวม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถาและใบตำแล้วทาส่วนรากต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ภูเขาใกล้ลำธาร

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Ni myahq/ นี มย๋อง [ส้มลม]
สรรพคุณ	แก้ฮัมพาด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถา ลำต้น อบตัว
ถิ่นที่อยู่	ใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Nal nal guml/ น้ำ น้ำ กุ่ม
สรรพคุณ	แก้ไฟลามทุ่ง “มีจะน้ำ” ปวดบวม แก้หนอง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก
ถิ่นที่อยู่	ใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Nehvq saq dul/ แหนะ ลำตู้/
[หญ้าเกล็ดหอยน้อย]
สรรพคุณ ทดสอบโรคมะเร็ง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่ ข้างลำห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Ngaq ciq/ หง่าฉี [ไพลแดง]
สรรพคุณ ยาพิษฆ่าแมลง เบื่อปลา
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เถา
ถิ่นที่อยู่ ป่าดิบชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Nyog sav / โนย สะ
สรรพคุณ แก้อาการไอเป็นเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ลำต้นและราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่ พบทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Oe poe pavq zaq/ เอว เพว ปะ หย่า/
[มะเดื่อหว่า]
สรรพคุณ แก้ไข้ ลดไข้ ปวดข้อ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบและเปลือก โดยการต้มดื่ม
ลักษณะ/ประเภท: ไม้ผลยืนต้น
ถิ่นที่อยู่ ตามป่าเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Pehv tav pehv teuv/แปะตะแปะเตอะ
[ตำหลวง]
สรรพคุณ แก้ผอมแห้งแรงน้อย ขับเลือด รักษา
มะเร็ง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่ ป่าดิบเขา ร่องเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq buq ma/ ปะบู่มา
สรรพคุณ	ความคัน บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	ภูเขาที่ราบเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq tehv nel/ ปะเตะเน่
สรรพคุณ	แก้โรคป่าช้าคราว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้กาบใบ ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบไหล่เขาใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq mahq/ ปะ หม่อง
สรรพคุณ	แก้อัมพาต ลมบ้าหมู
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

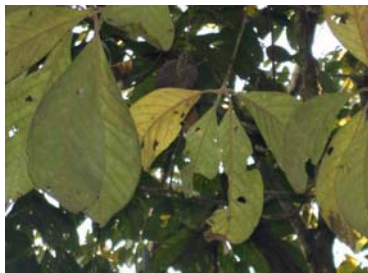
ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq tovq cil ka/ ปะ โตะจี้คา/ [คว้าตายหงายเป็น]
สรรพคุณ	รักษาอาการไฟลวก กระตุกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ ทา
ถิ่นที่อยู่	บริเวณทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pehl lo/ แพ้โล [มะกอก]
สรรพคุณ	ป้องกันท้องเสีย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก
ลักษณะ/ประเภท:	ไม้ยืนต้น
ถิ่นที่อยู่	ตามภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pawq coel/ ผ่อเซ่ว [อ้อย]
สรรพคุณ	บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ลำต้น
ถิ่นที่อยู่	หัวไร่ปลายนา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq buq sav/ ปะบู่ชะ [ไม้หยุกเหยา]
สรรพคุณ	ใส่แผลสด (ใช้ร่วมกับยาตัวอื่น)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	บนที่สูงภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Puv qaq/ ปู่ ข่า
สรรพคุณ	แก้เบาหวาน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้รากและต้น ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq dehq nyoel/ ปะแต่นยั่ว
สรรพคุณ	บำรุงสมรรถภาพทางเพศ (ชาย)
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาบริเวณที่ชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Pavq tsuml / ปะ ช้ม
สรรพคุณ	ขับเหงื่อ บำรุงร่างกาย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Qov naq qov cil ca/ โคะหนาโคะจี่ชา
แก้ปวดท้อง ไอเป็นเลือด
ใช้ราก ต้มกิน
ตามไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Qaq huml dehq ceq pyul/
ข่าฮ่อม แคะเฉ่ พยู [ปิ้งขาว]
ขับลมพิษ/ วัณโรค
ใช้ใบ ลำต้น และรากต้มกิน
บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Qehq sawq/ แซ่ ส่อ
บำรุงกำลัง
ใช้รากและลำต้น ต้มกิน
บนภูเขาที่มีอากาศเย็น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Qaq laq siq zoeq/ ขว่า หร่า สี่เหย่ว/
[หมาแขวน]
ยาบำรุงร่างกาย
ใช้รากต้มกิน ส่วนลำต้น ใช้อบตัว
บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Qaq laq baq ba/ ขว่า ลา บ่า บา/
[แก้มเสื่อ]
แก้วัณโรค ผอมแห้ง
ใช้ราก ต้มกิน
บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Qaq huml dehq ceq nel/ ข่า หุ้ม แด่เง่เน่ [ปั้งแดง]
สรรพคุณ	ขับลมท้อง วัณโรค
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ลำต้นและราก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Qov peuq/ โคะเผื่อ [ผักหวานบ้าน]
สรรพคุณ	เป็นอาหารบำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	ป่าเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Qaq laq nga behv/ ข่า หล่า งาแป๊ะ/ [นมวัว]
สรรพคุณ	บำรุงน้ำนม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล
ถิ่นที่อยู่	ตามลำธารลำห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Qov tawl pil/ โคะท้อพี
สรรพคุณ	อาหารบำรุงร่างกาย ใส่บาดแผล
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา และบนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Suml pavq dov nyov/ ซึ่มปะโคะโนยะ [อักคีทวาร]
สรรพคุณ	แก้ริดสีดวงทวาร ปวดท้อง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Siq puv/ สี่ปู้ [มะเคื่อป่า]
 สรรพคุณ แก้มะเร็ง มะโสก
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ก้านผล ต้มกิน
 ถิ่นที่อยู่ ตามไหล่เขาป่าดิบชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา siq shol/ สี่โซ้ย [มะไฟ]
 สรรพคุณ แก้ท้องเสีย แก้ไอ และมะเร็ง ใช้
 ร่วมกับตัวอื่น
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ทั้งต้นและราก ต้มกิน
 ถิ่นที่อยู่ ตามป่าสมบูรณ์เชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา sav ciq Kul numl/ สะฉี่ คุ้นี้ม
 สรรพคุณ สกัดกลั่นพิษ ไล่แผลสด น้ำร้อนลวก
 ไฟไหม้
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบ
 ถิ่นที่อยู่ บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Shahq qav yehv daw/ ส่องชะ แะดอ
 สรรพคุณ แก้อัมพาต ไอมีเลือด ขับลมใน
 กระเพาะ
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก ต้มกิน
 ถิ่นที่อยู่ ป่าดิบภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Seu mahq seu yu/ เซอ หม่อง เซอยู/
 [ฝอยลม]
 สรรพคุณ เพิ่มพลังเบ่ง โรคปอด
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้เส้นฝอยทั้งหมด
 ถิ่นที่อยู่ ค้นไม้

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Sav teuvq/ ซะเตอะ
สรรพคุณ	แก้ปวดหัวเข่า
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถาและใบ
ถิ่นที่อยู่	เกาะตามง่ามต้นไม้

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Sav teuvq cah/ ซะเตอะ ของ
สรรพคุณ	แก้ปวดหัวเข่าแบบเคลื่อนที่
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถาและใบ
ถิ่นที่อยู่	ตามง่ามไม้ผุ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Siq sahq nahq/ สี่ส่อง หน่อง[มะเฟือง]
สรรพคุณ	กระตุ้นประสาท บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก ผล
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาดิบขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Sawq/ ส่อ
สรรพคุณ	ใส่แผลเรื้อรัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Siq gawq shuil/ สี่ ถู่อ ซื่อ
สรรพคุณ	บำรุงร่างกาย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถาหรือต้น ต้มหรือดองกิน
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Siq mavq/ สี่หมะ
สรรพคุณ	ช่วยขับถ่าย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Siq ghawq/ สี่ง่อ
สรรพคุณ	สกัดเลือดตกภายใน แก้จ้ำใน
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ทั้งต้น ร่วมกับคาถา ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Sahq qav yehv daw/ ส่อง ขะ แยะ คอ
สรรพคุณ	แก้อาการถ่ายเป็นเลือด
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มดื่ม
ถิ่นที่อยู่	ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Tawvq ma tawv jehl/ เต้าะมา เต้าะแจ้
สรรพคุณ	รักษาแผลสด ใช้ในพิธีกรรม
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	ใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Taiq-iq yal movq/ ไถ่ ย้า โหมะ/ [สาบเสือ]
สรรพคุณ	ใส่แผลสดห้ามเลือด ไฟลามทุ่ง ปวดบวม แก้หนอง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบบด
ถิ่นที่อยู่	ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Tsuivq sehl/ จีแซ่ย์
สรรพคุณ	แก้โรคป่าช้าครว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Tsuivq kav/ จีกะ
สรรพคุณ	แก้โรคป่าช้าครว ลื่นแห้งพุคไม่ออก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก ต้มกินหรือชูดผสมยาอื่น
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Tehq nel ma/ แก่น้ำมา/ มะกล่ำต้น
สรรพคุณ	แก้โรคป่าช้าครว
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล เผากิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Tehv suil/ ตะซัย
สรรพคุณ	บำรุงกำลัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ลำต้น ต้มดื่มหรือดองเหล้า
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Teuvq leuvq ci ni/ เตอะเหลอะ ชี้นี้
สรรพคุณ	แก้ปวดข้อ ไล่จากพิษ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบและเถา
ถิ่นที่อยู่	เกาะตามต้นไม้

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Tsovq miq jav ghaq/
 โจสะหมี่ นยะ ฎ่า
 สรรพคุณ แก้งูสวัด แผลเปื่อย
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบ
 ถิ่นที่อยู่ บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Tehv ma/ เต๊ะ มา [ฝรั่ง]
 สรรพคุณ ทาแผลสด แก้ท้องเสีย ใช้ตรวจสอบ
 น้ำเสีย เห็ดพิษ
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบ ต้มกิน
 ถิ่นที่อยู่ รอบบริเวณหมู่บ้าน

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Uil tuiv yawl/ อื้อตี ย้อ
 สรรพคุณ แก้สะอึก อัมพาต
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบ
 ถิ่นที่อยู่ ตามป่าดิบชื้นใกล้ลำธาร

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Uq jil/ อู้จี้ [หญ้าคา]
 สรรพคุณ ปวดท้อง
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ราก เคี้ยวกิน
 ถิ่นที่อยู่ บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา Ul qoeq/ อู้เข่ว
 สรรพคุณ แก้ปวดฟัน
 ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ใช้ใบ
 ถิ่นที่อยู่ ไหล่เขาใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Uq jah ma/ อุจ้อง มา[มหัท]
สรรพคุณ	ขับพยาธิ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เปลือก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Uq coe jav ghaq หรือ bawl tsah ghawq qav/ อุเฉ่ว นนย๊ะ ภู่ว/ บ้อ ชสองภู่อะ จ๊ะ
สรรพคุณ	แก้ไอ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มกิน ดองกิน หรือกินดิบ
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Uil ya myahq/ อือยา มย่อง/ ดีควายดำ
สรรพคุณ	แก้ชักเสบ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้เถา
ถิ่นที่อยู่	บนไหล่เขาที่ขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Ya ma ji yaw/ ยามาจียอ/ ปุกลอ
สรรพคุณ	ลดความอ้วน แก้แผลเรื้อรัง
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ผล
ถิ่นที่อยู่	ตามป่าดิบชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Yehq tsuivq/ แห่ย จี/ หญ้าขน
สรรพคุณ	ห้ามเลือด พิษงู
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ บดน้ำออกแล้วกิน
ถิ่นที่อยู่	ใกล้แหล่งน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Yehv ma naq ghaq/ แยะมา หน้ากว่า
สรรพคุณ	แก้แพ้ยา อบแผลที่มีกลิ่นพิษเข้า
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ดอกกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Yal movq nav/ ย้า โหมะ นะ
สรรพคุณ	ใส่แผลสด แก้เวียน โรค
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขาที่สูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Yal saq ghawq qaq/ ย้าสำ ฎ่อ ข่า/ [โคไม่รู้ลัม]
สรรพคุณ	แก้ไม่สบาย
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบ อบ
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Yal saq siq loel/ ย้าสำสี่แล้ว/ ดอกข้าวสาร
สรรพคุณ	แก้ไอ ดื่มน้ำ “ลงงะ”
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ราก ต้มกิน
ถิ่นที่อยู่	บนภูเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา	Zoeq cavq /เหย่ว จะ
สรรพคุณ	รักษาอาการกระดูกหัก
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้	ใช้ใบและลำต้น ตำแล้วพอก
ถิ่นที่อยู่	พบทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Za civ mehq tov sav/ ยาจิเหม่โตะชะ
รักษาอาการถูกไฟเผา แก้โรไก่อ
ใช้ราก
บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Za civ za tov/ ยาจิ ยาโตะ
แก้ฝีดาษทั้งคนและไก่
ใช้รากต้มกิน หรือใช้ใบบดคั้นเอา
น้ำทา
บนภูเขาขึ้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Zaq miq miq ma/ หย่าหมีหมี่มา
รักษาอาการขาและลำตัวลีบ (ใช้
ร่วมกับยาอื่นๆ)
ใช้ใบ
บนภูเขาสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Zavq bawl/ หยะ บ้อ/ ไผ่บง
สกัดกลั่นพิษ ลมพิษ
กาบใบ หรือ เปลือกไฟ
ต้มน้ำล้าห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

Zaq miq daw/ หย่าหมีดอ
สกัดกลั่นพิษเข้าแผล ใช้ร่วมกับ
“หู่เจ้หู่ชะ”
ใช้ใบ บดแล้วทา
แหล่งน้ำทั่วไป

ภาคผนวก ง
รูปกิจกรรม

รูปกิจกรรม โครงการเคลื่อนงานวิจัยในพื้นที่เป้าหมาย

การประชุมเพื่อขับเคลื่อนงานของโครงการ

ประชุมเตรียมความพร้อมชุมชน

สำรวจสมุนไพรรชนเผ่าอาข่า

การตรวจสอบข้อมูลระดับอำเภอ

การตรวจสอบข้อมูลระดับอำเภอ

พัฒนาหลักสูตรเพื่อการสืบทอดในโรงเรียน

เด็กนักเรียนเดินสำรวจป่า

เด็กนักเรียนเรียนรู้ที่ศูนย์สุขภาพฯ

หมอหญิงสอนสมุนไพรในป่า

ฝึกอบรมการนวดแผนไทย ใน วพบ.

ฝึกอบรมเพาะพันธุ์สมุนไพร

ฝึกอบรมเพาะขยายพันธุ์สมุนไพร

ดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวัน

รักษาสุขภาพในชุมชน

ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

บริการสุขภาพอำเภอฮาหนี

แม่หมอเตรียมสมุนไพรในการอบสมุนไพรแบบอำเภอ.

เมนูอาหารสุขภาพชนเผ่าอาข่า

เครือข่ายหมอชนเผ่าอาข่า จีน ลาว พม่า ไทย

ลงนามความร่วมมือเครือข่ายหมอพื้นบ้าน